

Vantaan liikkumisohjelma

Anni Romo, liikunnan palvelualue

Vantaan liikkumisohjelman taustaa

- Liikkumisohjelman toteutus kirjattu kaupunkistrategiaan (2022-2025)
- Vantaan liikkumisohjelma on kaupunkitasoinen toimenpideohjelma, **jossa luodaan kaikille toimialoille tärkeimmät liikkumista ja fyysistä aktiivisuutta edistävät toimenpiteet**
- Liikkumisohjelman keskiössä *ei ole liikunta, vaan laajemmin fyysisen aktiivisuuden ja arkiliikkumisen lisääminen.*
- Liikkumisohjelmia on toteutettu mm. [Helsingissä](#), [Kajaanissa](#), [Lappeenrannassa](#), [Järvenpäässä](#) sekä [Kauniaisissa](#).
Liikkumisohjelmaa tai vastaavaa kehittämisohjelmaa tehdään suurimmassa osassa kunnissa (lähde: [TEAviisari 2022](#))

”Vantaalle valmistellaan kaikki toimialat käsittävä kokonaisvaltainen liikkumisohjelma”

Mikä on liikkumisohjelma?

Kaupunkistrategiaan kirjattu toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on

- **löytää** fyysistä aktiivisuutta edistävät toimenpiteet
- **tunnistaa** mahdolliset katvealueet/esteet, joissa liikkumista tulisi edistää
- **sitouttaa** eri toimialat ja palvelualueet työskentelemään yhteisesti liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi

Liikkumisohjelman painopisteitä

- Arkiliikunnan ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen
- Liikkumisohjelmaan luodaan tavoitteet ja toimenpiteet, tavoitteiden toteutumisesta ja seurannasta vastaavat toimialat ja palvelualueet
- Etsitään ratkaisuja liikkumattomuudesta koituviin sosiaalisiin, taloudellisiin ja hyvinvointiin liittyviin haasteisiin ja ongelmiin.
- Toivomme erityisesti sellaisia kaupungin toimintoja nostettavaksi esiin, joiden osalta ei ole vielä tunnistettu liitospintaa fyysisen aktiivisuuden edistämiseen.

Liikkumisohjelma

Missä mennään, mitä tehty

Loppuvuosi 2022-
alkuvuosi 2023

- Poliittinen ohjausryhmä ja projektiryhmän nimeäminen ja kokoontumiset
- Kirjallisuuskatsaus ja taustatiedon keruu
- Erilaisia sparrausryhmiä liikkumisohjelmaa tehneiden kaupunkien kanssa
- Järjestäytyminen liikuntapalveluilla
- 1. versio/ luonnos liikkumisohjelmasta
- Tiedottamista: Asukaslehti ja Vantaa.fi, tulossa Intra ja yleinen tiedote huhtikuun loppupuolella

Liikkumisohjelma

Mitä tulossa?

Huhti-
toukokuu

- **Ideoiden kehittämistyöpaja**

Näiden tarkoituksena on työstää ideoita, miten kullakin toimialalla/palvelualueella voidaan edistää:

1. fyysistä aktiivisuutta
 2. mahdolliset katvealueet/esteet, joissa liikkumista tulisi edistää
- Projektityöryhmä nimeää kullakin toimialalta näihin osallistujat.

- **Osallistuvavantaa.fi/ Vantaa.fi**

Ideoiden vapaa kommentointi, prosessin tekeminen läpinäkyväksi

Digitaalisia osallisuusratkaisuja → Asukaskysely, muita osallistamismahdollisuuksia?

- Kuulemistilaisuudet: vammais- ja vanhus- ja nuorisovaltuusto

Kesäkuu

Liikkumisohjelma

Heinä-elokuu

- Työpajoista ja osallistamisesta saatujen tietojen analysointi:
-Liikkumisohjelman tavoitteet ja toimenpiteet kootaan näistä saatujen tietojen ja palautteen pohjalta.
- Asetetaan mittarit tavoitteiden seuraamiselle: kukin toimiala vastaa omien tavoitteiden ja toimenpiteiden seurannasta.
- **Tavoitteiden toteutumisen** seurannan kehittäminen

Syys- lokakuu

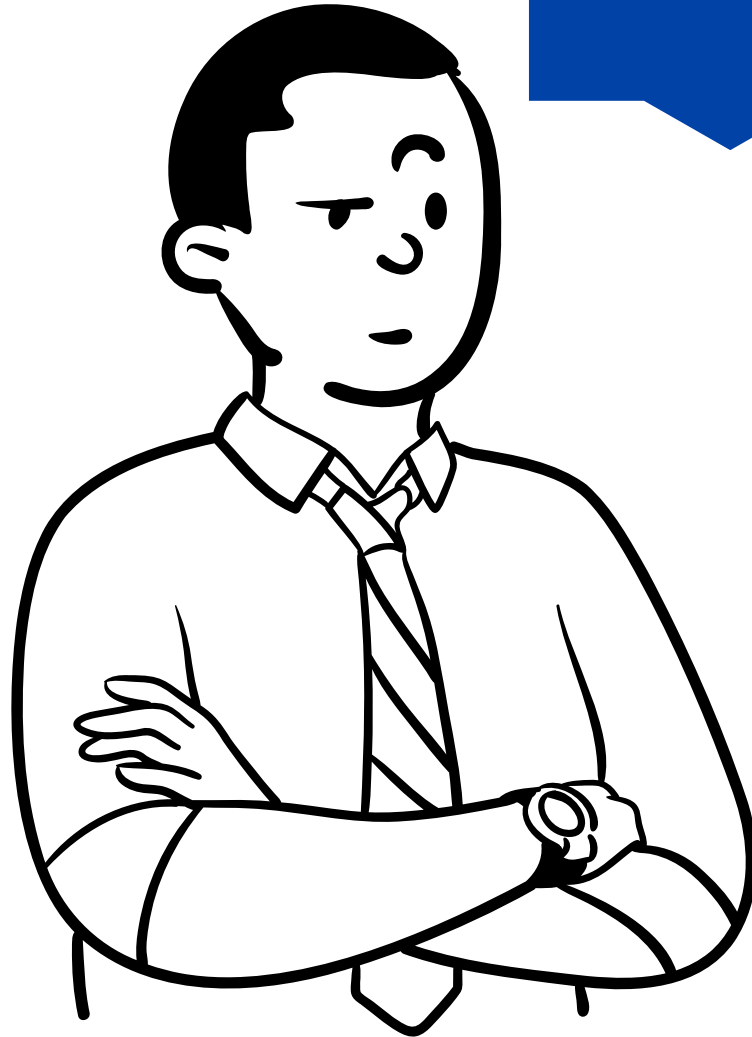
- Liikkumisohjelman kirjoittaminen luonnos 2-3.
- Liikkumisohjelma seminaari

Marras- joulukuu

- Viimeinen luonnos, arviointi, oikoluku jne.

Miksi tämä on niin vaikeaa?

Yksilölliset tekijät

- Tulotausta
- Yhdenvertaisuus
- Kulttuuritekijät

Palvelut ja yhteisölliset tekijät

- Varhaiskasvatus
- Perusopetus
- Harrastustoiminta
- Perhetausta
- Sosiaalinen ympäristö

Liikuntapaikat, -
olosuhteet ja -
palvelut

- Palveluiden saatavuus
- Saavutettavuus
- Viestintä
- Matalan kynnyksen harrastaminen
- Neuvonta ja ohjaus

Liikunnalliseen
elämäntapaan
kasvaminen

Kaupunki- ja
rakennettu
ympäristö

- Rakennettu kaupunkiympäristö
- Maankäyttö ja kaupunkisuunnittelu
- Kevyen liikenteen väylä
- Puistot, metsät ja viheralueet

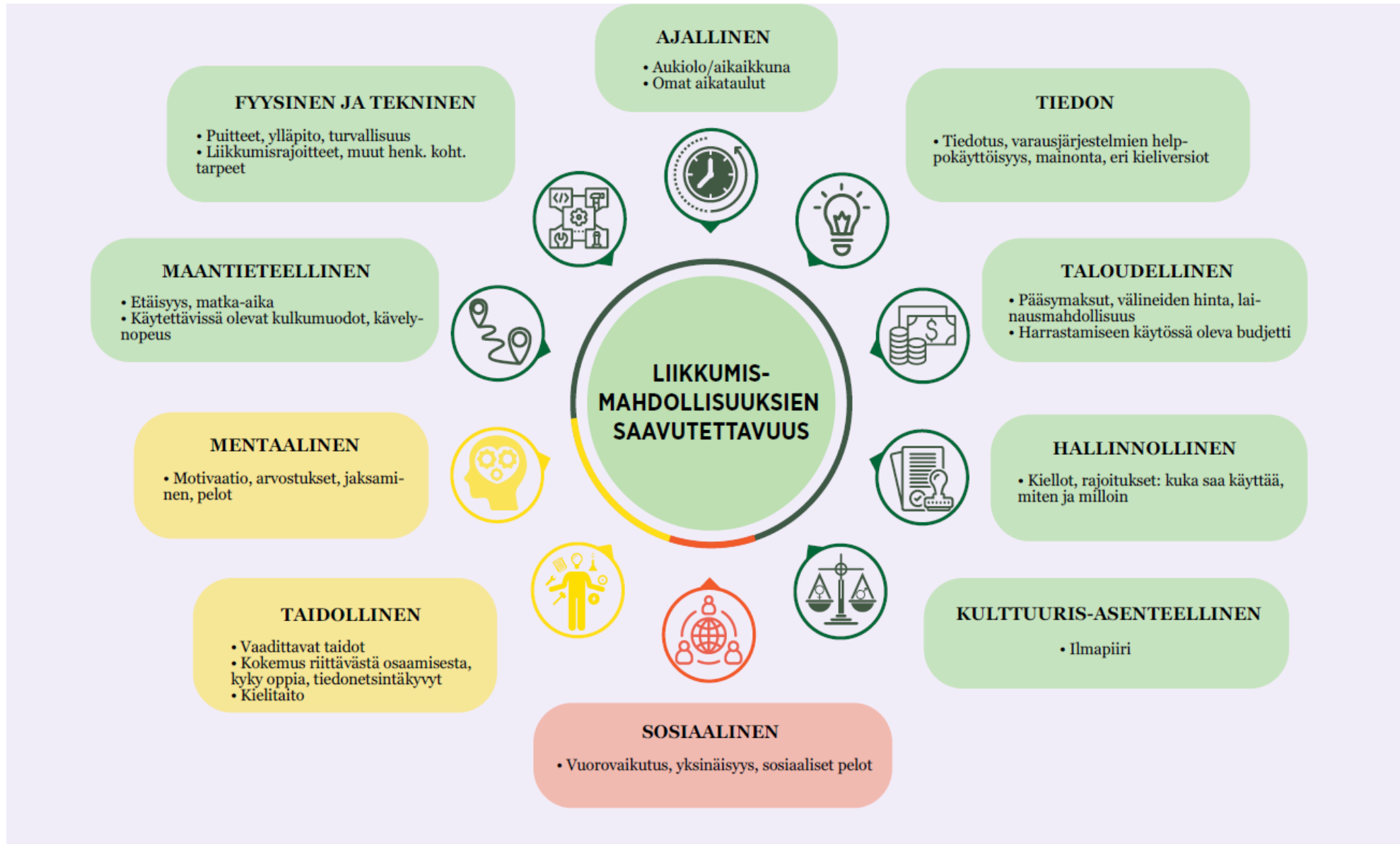
YLLI-hanke (2022) ”Perinteisen liikuntapolitiikan toimet eivät riitä esteiden poistamiseen”

Esitämme, että väestön fyysisen aktiivisuuden lisäämistä koskevien tavoitteiden saavuttaminen **edellyttää ennen kaikkea uudenlaisten, esteitä poistavien toimenpiteiden kehittämistä.** Ymmärrys palveluiden käytön syistä sekä esteistä avaa kunnille mahdollisuuksia arvioida nykyisten toimien tehokkuutta ja tunnistaa uusia palveluiden saavutettavuutta edistäviä toimenpiteitä. **Esteiden poistamista tavoittelevien toimenpiteiden kehittäminen vaikuttaa lupaavalta lähestymistavalta, jota liikuntapalveluiden yhdenvertaiseen saavutettavuuteen pyrittäessä on perusteltua pitää jopa ensisijaisena lähestymistapana.**

“Esteiden poistamiseksi tarvitaan paitsi tutkimuksen kehittämistä myös poikkihallinnollista ja -sektoraalista yhteistyötä, jo olemassa olevien paikallisten toimijoiden ja resurssien hyödyntämistä sekä asiantuntemusta tutkimustiedon käsittelyyn.”

Saavutettavuuden ulottuvuudet

Vammaisneuvoston panos?

Vammaisneuvoston tehtäviin kuuluu mm. vammaisten henkilöiden vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, vammaispalvelujen ja muiden tukitoimintojen kehityksen seuraaminen sekä lausuntojen antaminen vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Lisäksi neuvosto osallistuu vammaisiin henkilöihin kuuluvan väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Mitä seuraavaksi?

- *Toimenpide-ehdotusten kommentointi*
→ *Palaute ja ideoiden muokausehdotukset*
- *Lopullisten tavoitteiden arviointi, asiantuntijuuden hyödyntäminen, kriittinen tarkastelu*